

DEBRECENI EGYETEM BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR
AKKREDITÁCIÓS JELENTÉSE

2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

A MAB plénuma által felkért(kari) látogató bizottsági tagok:

Orosz Magdolna	DSc
LB elnök	
Bacsó Béla	DSc
Neményi Mária	DSc
Pócs Éva	DSc
Pukánszky Béla	DSc
Siptár Péter	DSc
Csillag Zsolt (HÖÖK)	hallgatói képviselő

2006. december 8.

BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR	Akkreditációs minősítés A
--------------------------------	--

AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA:

A DE Bölcsészettudományi Karának akkreditációját kétségtelenül indokolja, hogy a Kar hosszú hagyományokra visszatekintve képviseli a hagyományos bölcsészettudományi képzés és kutatás legfontosabb területeit, a többciklusú lineáris képzésre való áttérésre felkészült, az indítandó BA-szakjait – néhány kivétellel – akkreditálták. A képzéshez rendelkezik a szükséges személyi feltételekkel és infrastrukturális háttérrel, egyes területeken kiemelkedő kutatási eredményeket mutathat fel. Az intézményi akkreditáció során a Kar megmaradt egységben, ez fontos alapot adhat az új képzési struktúra elindításához, a mesterszakok tervezett kialakításához is.

MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

A Bölcsészettudományi Kar a bölcsészettudományi képzés szinte teljes spektrumával rendelkezik, bár nem minden területen egyenlő erősségűek a szakjai (kiemelendő e tekintetben a magyar nyelv és irodalom, az angol, a filozófia szak mind személyi ellátottságát, mind a képzést és kutatást tekintve). A felsőoktatás jelenlegi átalakulására a Kar felkészült, BA szakjain 2006 szeptemberében elindul a képzés, a jelenleg nem akkreditált BA-szakokra pedig várhatóan újabb akkreditációs eljárást indítanak. A Kar a mesterképzési szakok indítását is jelenleg készíti elő az e téren folyó országos egyeztető munkálatokkal összhangban. A Karon doktori képzés is folyik négy nagy doktori iskolában (Irodalomtudományok, Nyelvtudományok, Multidiszciplináris bölcsészettudományok, Interdiszciplináris Doktori Iskola), melyek mindegyike több programra és alprogramra tagolódik, e programok/alprogramok kutatási területei együttesen átfogják a Kar képzési és kutatási spektrumát.

A képzés személyi feltételei alapvetően biztosítottak, a legtöbb szakon magasan képzett és minősített oktatók látják el az oktatást, és ők vezetik a kutatásokat, irányítják az új rendszerű képzésre való áttérést. A tudományos-oktatói utánpótlás biztosítása is megoldott, elsősorban a doktori iskolákban folyó képzés révén döntően saját erővel. Ugyanakkor problémát jelent egyes területeken a magasan kvalifikált oktatók nyugdíjazása vagy korosztályi összetétele miatt a kedvező helyzet hosszú távú megőrzése, különös tekintettel a Kar/az Egyetem igen szigorú előléptetési szabályzatára, amelynek következtében a Karnak egyes területeken (pl. néderlandisztika, politológia, de olyan, a leendő MA-képzés várható követelményeit nehezen teljesítő szakokon is, mint pl. a francia vagy az olasz nyelv és irodalom) sürgős lépéseket kell tennie, ha a BA-MA-képzésben meg akarja őrizni széles képzési spektrumát.

A tárgyi feltételekben a Kar eleget tesz az elvárásoknak, könyvtári helyzete igen jó vagy jó, komoly erőfeszítésekkel, pályázati erőforrásokból stb. biztosítottak az alapvető infrastrukturális feltételek, és a közeljövőben javulás várható a szűkös tanszéki elhelyezések, valamint a tanterem-ellátottság terén. Kétségtelen ugyanakkor, hogy a szűkös források, finanszírozási nehézségek folyamatos nehézséget jelentenek.

A Karon intenzív és sok területre kiterjedő kutatások folynak, ezek részben a doktori iskolákra koncentrálnak, részben pedig az oktatók, tanszékek, intézetek aktív pályázati tevékenységének keretében valósulnak meg. Elmondható, hogy minden szakterület rendszeresen pályázik, és különböző projekteken vesz részt, önállóan és/vagy hazai és nemzetközi együttműködések keretében. A publikációs tevékenység is intenzív hazai és nemzetközi szakmai fórumokon, folyóiratokban és más kiadványokban, több területen önálló intézeti, tanszéki kiadványokban, egyes szakokon könyvkiadással, sorozatokkal is. A Kar oktatói rendszeresen jelen vannak a hazai és nemzetközi tudományos szakmai és közéletben, kutatásaikba bevonják a doktori vagy a graduális képzés legjobb hallgatóit (TDK-tevékenység).

A Kar a régió bölcsészettudományi felsőoktatásában és kutatásaiban vezető szerepet tölt be, regionális kapcsolatai túlnyúlnak az országhatárokon, és az EU-belüli együttműködések lehetőségeivel bővülve meg is maradnak. A Kar a DE integráns része, amely az ún. Tudományegyetemi Karok szintjén

**Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK Kari értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat**

keresztül tagolódik be az egyetem egészébe. Ez a struktúra ugyanakkor bizonyos feszültségek forrása is, mivel a kari tagozódás és az összegytemi szint között működve szervezeti többletegyeséget és bizonyos gazdálkodási nehézségeket vált ki. A Karon belül a szervezeti struktúra jól tagolt, bár többféle szervezeti egység – intézet, önálló tanszék – működik nagyjából azonos szinten: e téren megfontolandó lehet a kétciklusú lineáris képzésben várható képzési és szakági átstrukturálódások következtében elképzelhető egységesebb szervezeti formák létrehozása, a képzési ágaknak, alapszakoknak megfelelő integrált együttműködések szervezeti megjelenítése (pl. romanisztika, szlavisztika, szabad bölcsészet, ókori és keleti nyelvek és kultúrák). Ez lehetőséget biztosíthat átfogó, integrált kutatásokra is.

A KAR TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK:

A már említettek fényében nagy hangsúly helyezendő a párhuzamosságok elkerülésére: a Kar nem minden területen él a karon belüli integráció lehetőségeivel, bár vannak pozitív kezdeményezések (pl. a színháztudományi együttműködés több szak között), erre további lehetőségek nyílnak a BA-képzésben, valamint az átstrukturálódás révén, a mesterképzésben is.

Megjegyzendő továbbá, hogy két művelődésszervező szak van az egyetemen, Hajdúböszörményben és a BTK-n, a BA-ban andragógiában egy szak van, két helyen folyik a képzés, a BTK-n négy szakiránnyal, Hajdúböszörményben egy szakiránnyal: kérdéses, hogy az oktatásban elkülönül-e ez. A bizottság javasolja, hogy a Kar a megfelelő minőségbiztosítás keretében fokozottan felügyelje az integrált oktatást.

Tudományág megnevezése:

NYELVTUDOMÁNYOK

A tudományág általános értékelése

A vizsgált időszakban az oktatógárdán belül a minősítettek aránya minden esetben eléri, helyenként jelentősen meghaladja a MAB minimumkövetelményeit. Az oktatásban résztvevők szakmai tapasztalata, tudományos aktivitása kiemelkedő, az oktatói utánpótlás nevelését az egyes tanszékek tudatosan végzik. Ugyanakkor számos vezető oktató közelmúltbeli nyugdíjazása, illetve halála miatt a követelmények szerinti megfeleléségi mutatók az utóbbi időben némileg romlottak. Kívánatos lenne az MTA doktora címmel rendelkező oktatók számának, arányának növekedése, illetve a vezető oktatók tekintetében itt-ott előállt hiány betöltése docensi, egyetemi tanári kinevezésekkel.

Az infrastrukturális feltételek tekintetében a helyzet kielégítőnek mondható, különösen a (kiemelkedően jó) könyvtári és a számítógépes ellátottságot illetően. Az elhelyezési körülmények javulása folyamatban van, illetve a közeljövőben várható.

A szigorlati és záróvizsga-eredmények, valamint az oklevelek minősítései objektív mércéül szolgálhatnak az egyes oktatási kurzusok, illetve szakok eredményességére vonatkozóan. A nappali tagozaton a vizsgált időszakban az eredmények valamelyest gyengülő tendenciát mutatnak, fordított arányban a felvett hallgatók létszámnövekedésével (az ún. "nagy" szakokon), illetve egyenes arányban a szigorlatig/záróvizsgáig eljutó hallgatók létszámának csökkenésével, a lemorzsolódással. Ez a tendencia a levelező (kiegészítő) tagozaton rendszerint nem figyelhető meg, aminek egyik oka feltehetőleg a nagyobb "előszűrés", a főiskolai diploma mint előfeltétel megkövetelése.

A képzések koordinálása tekintetében megállapítható, hogy egyes szakok oktatói gyakran tanítanak át más szakokra (ilyen például a filozófia és az ógörög, a latin és a történelem, vagy az elméleti nyelvészet és a magyar szak együttműködése), illetve hogy egyes tanszékek a saját szakos hallgatóik mellett – olykor azoknál nagyobb számú hallgatót érintve – más szakokon specializáció keretében is tanítanak (például néderlandisztikát a német szakos hallgatóknak, latint a történelem szakosoknak, vagy például lengyel nyelvet különféle más szakosoknak).

Az egyes szakok nemzetközi kapcsolatrendszere is kiemelkedő, különösen az angol, a német, a finn(ugor) és a néderlandisztika szakok esetében. Élénk publikációs tevékenység jellemzi a tudományághoz tartozó szakokat: számos könyv, tankönyv, jegyzet, illetve könyvsorozat kiadása mellett a *Slavica* (orosz nyelvészet), a *Sprachtheorie und germanistische Linguistik* (német nyelvészet), a *Folia Uralica Debreceniensia* (finnugor nyelvészet), a *Magyar Nyelvjárások* (magyar nyelvészet), a *Studia Romanica de Debrecen* (francia nyelvészet), az *Acta Classica Universitatis Debreceniensis* és az *AGATHA* (klasszika-filológia), valamint a *Studies in Linguistics* (angol nyelvészet) folyóiratok kiadása biztosít rangos publikálási lehetőséget az oktatók és a PhD-hallgatók számára.

Tudományág megnevezése:

IRODALOMTUDOMÁNYOK

A tudományág általános értékelése

A DE BTK-n hagyományosan erős az irodalomtudományi kutatás és képzés, bár az egyes szakterületek között kisebb-nagyobb különbségek vannak a szakembergárda és infrastrukturális adottságok tekintetében. Az irodalomtudomány mind a graduális, mind a posztgraduális szinten jelentős oktatási és kutatási hagyományokra építhet, az önértékelő anyagok és a látogatás alapján az derült ki, hogy az irodalomtudományi képzés jó, egyes esetekben kiváló színvonalú, a különböző területeken élénk hazai és nemzetközi együttműködés alakult ki, számos kiadvány, folyóirat vagy könyvsorozat teszi közzé az oktatók kutatási eredményeit. Az irodalomtudományt oktatók között a minősítettek aránya eléri, egyes esetekben jelentősen meghaladja a MAB minimumkövetelményeit, e területen 2 akadémikus és 8 akadémiai doktori fokozattal rendelkező professzor, valamint 13 kandidátusi vagy PhD fokozattal rendelkező habilitált, továbbá 24 kandidátusi vagy PhD fokozattal rendelkező oktató tevékenykedik (a Kar tudományterületei között a minősítettséget tekintve ez a legerősebb). Egyúttal fel kell hívni viszont a figyelmet arra a körülményre, hogy a legmagasabban minősített oktatók esetében nyugdíjazások, nem teljes munkaidőben való foglalkoztatás következtében ez a jó arány romolhat, ha az egyes szakterületek és a Kar maga nem fordít kellő figyelmet az utánpótlásra, nemcsak a PhD-fokozat megszerzését ösztönözve, hanem a habilitációt és az akadémiai doktori fokozat megszerzését is, hogy a leendő mesterképzési szakok is megfelelő színvonalon működhessenek. A kar igen szigorú előléptetési rendszere (docensi beosztáshoz habilitáció, professzori kinevezéshez akadémiai doktori fokozat szükséges) ezt a tényt csak aláhúzza, ugyanis

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

már mára is előállt az a helyzet, hogy nem minden filológiai szakterületen van egyetemi tanár oktató. A szakok oktatását döntően teljes munkaidős oktatókkal látják el, a részmunkaidős foglalkoztatottság inkább kivételnek számít.

Az infrastrukturális adottságok terén a helyzet megfelelő, kiemelkedően jó a könyvtári ellátottság (Egyetemi és Nemzeti Könyvtár, intézeti és tanszéki könyvtárak), a szakterületek tudatosan igyekeznek könyvvállományukat bővíteni, és a számítógépes ellátottság is kielégítőnek tekinthető, természetesen fontos a folyamatos korszerűsítés is, erre jó esélyt kínálnak a hazai és nemzetközi pályázatokon elnyert támogatások, melyek egy része erre fordítható. A teremellátottság (oktatói szobák, tantermek) terén néhány hónapon belül jelentős javulást hozhat az épület újabb részeinek átadása a BTK részére.

A pályázati tevékenység igen élénk, egyes területeken (pl. magyar irodalom) nagyobb és több éves pályázatok futnak, ami nemcsak infrastrukturális és könyvtári fejlesztéseket tesz lehetővé, hanem az oktatók kutatómunkáját, a kutatói utánpótlás nevelését is elérhetővé teszi. Külön ki kell emelni e tekintetben, hogy a kutatói utánpótlás nevelése a hallgatók tudományos diákköri tevékenységének ösztönzésével indul, az irodalomtudományi területek hallgatói rendszeresen részt vesznek és helyezéseket érnek el Tudományos Diákköri Konferenciákon.

A graduális képzésekben megfelelően kialakított curriculumok alapján folyik az oktatás, a felvettek számának növekedésével párhuzamosan ugyanakkor megfigyelhető bizonyos színvonalbeli esés, amire a szigorlati és záróvizsga-eredmények változásai utalhatnak, elsősorban a nagyobb létszámú szakokon. A levelező/kiegészítő tagozaton ez a probléma kevésbé jelentkezik, vélhetően az itt tanulók erősebb motivációja és a felvételi feltételek (főiskolai diploma) következtében.

Az egyes szakok között több együttműködés létezik, pl. specializációs oktatás más szakosoknak (pl. néderlandisztika specializáció német szakosoknak, latin a történelem szakosoknak, lengyel más szakosoknak). Érdekes – és a későbbi mesterképzésben valószínűleg továbbvihető – együttműködési kezdeményezés az olasz és a francia szak oktatóinak és hallgatóinak, valamint a Debreceni Csokonai Színház művészeinek közös vállalkozása, a többnyelvű drámatörténeli és színházi specializáció (színjátszási gyakorlattal).

A különböző szakok hazai és nemzetközi kapcsolatai igen széleskörűek, kiemelendő pl. a magyar szak országos kapcsolatrendszere többek között konferenciák szervezésében vagy kutatási együttműködésekben, pályázatokban, ill. a határon túli magyar irodalmi kutatásokban és oktatásban betöltött szerepe, valamint az angol, a német, a néderlandisztika szakok nemzetközi kapcsolatai (konferenciák, kutatások, kiadványok, ösztöndíjas tanulmányok), de az olasz és a francia szak is élénk kapcsolatokkal rendelkezik. A publikációs tevékenység is igen élénk az irodalomtudományokban, nemcsak az egyes oktatók individuális publikációit, könyveit, tankönyveit, egyetemi jegyzeteit tekintve, hanem hazai és külföldi folyóiratok, periodikák megjelentetésében is jellemzi a tudományághoz tartozó szakokat: számos könyv, tankönyv, jegyzet, illetve könyvsorozat és folyóirat – Studia Litteraria, Csokonai Könyvtár, Orbis Litterarum, Debrrecener Studien zur Literatur, Arbeiten zur deutschen Philologie, Slavica, Acta Classica Universitatis Debreceniensis, Studia Romanica de Debrecen, Italianistica Debreceniensis – jelenik meg a Kar oktatóinak gondozásában, így biztosítva lehetőséget a színvonalas publikálásra az oktatók és a doktorandusz hallgatók számára.

Tudományág megnevezése: NYELVTUDOMÁNYOK/IRODALOMTUDOMÁNYOK	
A tudományághoz tartozó képzések	<i>A képzések akkreditációs minősítése¹</i>
<u>Alapképzések</u>	
<p><u>Megnevezés:</u> Angol nyelv és irodalom szak <u>A képzés szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 8 félév, tanárszakon 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág</u> anglisztika szak, bölcsészettudományi képzési terület, modern filológia képzési ág</p> <p>Szakfelelős: Abádi Nagy Zoltán DSc, egyetemi tanár. Teljesülnek a MAB akkreditációs minimumkövetelményei. A tantárgyfelelősök, oktatók és a minősítettek arányára vonatkozóan a szak teljesíti a minimális elvárásokat, az oktatásban résztvevők szakmai tapasztalata és tudományos aktivitása átlag feletti. Az oktatói utánpótlásról a szak tudatosan gondoskodik. Az akadémiai doktori fokozatok számának növekedése folyamatban van (egy nyelvészeti és egy irodalmi doktori értekezés megvédés előtt áll); kívánatos lenne, hogy ezt professzori kinevezések is kövessék, különös tekintettel a hamarosan indítandó mesterképzésre és annak személyi feltételeire, ill. azok hosszú távú biztosítására. Az oktatók kutatási tevékenységéről megállapítható, hogy a DE Angol-Amerikai Intézetében több nemzetközileg is elismert tudományos műhely működik. Az oktatók nemzetközi és hazai publikációi, valamint színvonalas, rendszeresen megjelenő saját kiadványaik figyelemre méltóak. Élénk szakmai kapcsolataik révén hallgatóik rendszeresen jutnak ösztöndíjakhoz, tudományos diákköri dolgozatok születnek.</p> <p>Az intézet saját doktori programot működtet két alprogrammal, ez biztosítja az oktatói és tudományos utánpótlást is.</p> <p>Az intézet könyvtára jelentős, rendelkezik a képzéshez szükséges irodalommal, szakirodalommal, a könyvtárral a lehetőségek függvényében tudatosan bővítik. Az egyéb infrastrukturális ellátottság megfelelő.</p>	A

¹ Amennyiben ugyanazon tudományágban több szakon, ill. több fajta képzés is folyik (FSz, alapképzés, szakirányú továbbképzés, doktori képzés), akkor az adott tudományághoz tartozó képzések akkreditációs értékelése, azok akkreditációs minősítése és az indoklás összevonható.

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

<p><u>Megnevezés:</u> Elméleti nyelvészet/Általános és alkalmazott nyelvészet szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali –8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág</u> magyar szak nyelvtechnológia szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, magyar képzési ág</p> <p>A 2005/2006-os tanévben kimenő szak, csak negyedik évfolyammal (Általános és alkalmazott nyelvészet), illetve bejövő szak, első-harmadik évfolyammal (Elméleti nyelvészet), ezért a két szakot együtt érdemes vizsgálni.</p> <p>Szakfelelős: Hunyadi László DSc, egyetemi tanár. Személyi feltételek: a szakon pillanatnyilag mindössze két oktató dolgozik, egy DSc és egy minősítés előtt álló tanársegéd, valamint egy újabb tanársegédi állás meg van hirdetve. Ez a létszám még az adott alacsony hallgatószám mellett is kevés, különösen hogy a két oktató jelentős óraszámban tanít a magyar szakon is. Ezen az állapoton valamelyest enyhíteni fog a BA-képzés beindulása, ahol a magyar alapszakba fog szakirányként (nyelvtechnológia), illetve specializációként (számítógépes nyelvészet, elméleti nyelvészet) betagozódni a tanszék oktatógárdája.</p> <p>Szervezeti felépítés szempontjából szokatlan helyzetet teremt, hogy a Germanisztikai Intézetben belül létezik egy másik Elméleti Nyelvészeti Tanszék (Kertész András DSc, az MTA levelező tagja, egyetemi tanár vezetésével), amely részt vesz a német nyelv és irodalom szakos hallgatók oktatásában, de önálló szakot nem lát el. Viszont a Nyelvtudományok Doktori Iskolán belüli Elméleti nyelvészet alprogram, amely 2005. január 1-jén két ösztöndíjas hallgatóval kezdte meg a működését, láthatólag erre a tanszékre épül.</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Finn nyelv és irodalom szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali - 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> magyar szak finn szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, magyar képzési ág</p> <p>Szakfelelős: a vizsgált időszakban nagyrészt Keresztes László DSc egyetemi tanár, aki időközben nyugdíjba vonult. Azóta Maticsák Sándor PhD, habilitált egyetemi docens, tanszékvezető látja el a szakfelelősi feladatkört. Részben teljesülnek a MAB akkreditációs minimumkövetelményei (a szakfelelős egyúttal a finnugor nyelvészeti szak szakfelelőse is). A szak oktatóinak zöme magas szintű, nemzetközileg elismert tudományos tevékenységet folytat, nemzetközi és országos kutatócsoportok munkájában is részt vesznek.</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Finnugor nyelvészet szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali - 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág</u> magyar szak finnugor szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, magyar képzési ág</p> <p>Szakfelelős: a vizsgált időszakban nagyrészt Keresztes László DSc egyetemi tanár, aki időközben nyugdíjba vonult. Azóta Maticsák Sándor PhD, habilitált egyetemi docens, tanszékvezető látja el a szakfelelősi feladatkört. Részben teljesülnek a MAB akkreditációs minimumkövetelményei (ld. a Finn nyelv és irodalom szakra vonatkozó megjegyzést). A szak oktatói részt vesznek a magyar nyelv és irodalom szakos hallgatók nyelvészeti képzésében, valamint finnugor nyelvészeti, illetve finn nyelv és irodalom szakos képzést folytatnak. Az oktatásban egy hat nyelven beszélő “finnugor lektor”, valamint kompetens finn és észt lektorok is részt vesznek.</p>	A

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

<p><u>Megnevezés:</u> Francia nyelv és irodalom szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali-8 félév, tanárszakon: 10 félév, levelező: 6 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> romanisztika szak francia szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, modern filológia képzési ág</p> <p>Szakfelelős: Kiss Sándor CSc, docens. A főtárgyfelelősökkel szemben támasztott MAB-előírások teljesülésének szakmai feltételei biztosítva vannak (pillanatnyilag egyedül az anyanyelvi lektornak nincs tudományos minősítése), remélhetőleg előbb-utóbb a finansiális akadályok is el fognak hátrálni; megoldásra vár azonban a professzori utánpótlás kérdése, ami a mesterképzés indítása miatt különösen égető. A tanszék oktatói élénk tudományos tevékenységet folytatnak és rendszeres kapcsolatot tartanak fenn francia kutatócsoportokkal, nyelvészeti és irodalomtudományos publikációik, kiadványaik műhelymunkáról tanúskodnak. A képesítési követelményben rögzített kompetenciák teljes körű lefedésén túlmenően a hallgató rendszerszemléletű alapozást kap az élethosszig tartó tanulás kiindulási feltételéül. Külön megemlítendő a gazdasági szakfordító és tolmács specializáció, amelyben a szak hallgatói vesznek részt és amelynek speciális oktatási feladatait a szak oktatói látják el.</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Latin nyelv és irodalom szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u>nappali-10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> ókori nyelvek és kultúrák szak, klasszika filológia szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, ókori és keleti filológia képzési ág</p> <p>Szakfelelős: Gesztelyi Tamás CSc, habilitált docens, tanszékvezető (de a főtárgyfelelősök között DSc egyetemi tanár is van). Teljesülnek a MAB akkreditációs minimumkövetelményei. A szakmódszertan oktatását külső óraadók (egy nyugalmazott és egy aktív gimnáziumi tanár) látják el. A szak oktatói tanítanak a történelem szakon is, másfelől szakos hallgatóik oktatását a művészettörténet tanszék habilitált docense segíti. A tantárgyfelelősök, oktatók és minősítettek arányára vonatkozóan a szak teljesíti a minimális elvárásokat, az oktatásban résztvevők szakmai tapasztalata és tudományos aktivitása kiemelkedő, ezt nemzetközileg számon tartott publikációk, konferenciák és tudományos társasági elismerések is igazolják. Az oktatói utánpótlás nevelését és a munkatársak szakmai fejlődését a szak tudatosan támogatja.</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Lengyel nyelv és irodalom szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali-10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> szlavisztika szak lengyel szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, modern filológia képzési ág</p> <p>Szakfelelős: D. Molnár István DSc, egyetemi tanár. Teljesülnek a MAB akkreditációs minimumkövetelményei. A szakmódszertan továbbra is külső előadóra hárul. A hallgatók a Szlavisztikai Intézet lektoraitól bolgárul, oroszul és ukránul is tanulhatnak, ami egyrészt a gyakorlatban jól kamatoztatható tudást eredményez, másrészt hozzá fog járulni a beinduló BA-szintű szlavisztikai képzés eredményességéhez. Az infrastrukturális ellátottság kiváló. A szak a BA-képzés keretében a szlavisztika alapszakon belül működik, ez nyilvánvalóvá teszi a jelenlegi lengyel nyelv és irodalom és az orosz nyelv és irodalom szak közötti szoros együttműködést, ami a személyi adottságokban is jelen van.</p>	A

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

<p><u>Megnevezés:</u> Magyar nyelv és irodalom szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali-8 félév, tanárszak:-10 félév, levelező kiegészítő -6 félév <u>Képzítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> magyar szak, bölcsészettudományi képzési terület, magyar képzési ág</p> <p>Szakfelelős: Görömbei András, az MTA levelező tagja; de Nyirkos István professzor nyugdíjazása óta a nyelvészeti terület mindhárom főtárgyfelelőse CSc, habilitált docens. A nyelvészeti tárgyak oktatását két tanszék, a Magyar Nyelvtudományi és a Finnugor Nyelvtudományi Tanszék oktatói végzik, de részt vesznek benne az Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék oktatói is. Teljesülnek a MAB akkreditációs minimumkövetelményei, de kívánatos lenne a professzori utánpótlás feltételeinek megteremtése. Az irodalomtudományi és – történeti képzésben magas a színvonal, a szak és szaktárgyak felelősei magasan minősített oktatók, az utánpótlás kérdése is megoldott. A szak hallgatói létszáma folyamatosan növekszik; a TDK tevékenység, a hallgatók kutatásba és oktatásba való bevonása országos viszonylatban átlag feletti és a szak tudatos tevékenysége következtében növekvő.</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Néderlandisztika szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali-10 félév <u>Képzítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> germanisztika szak néderlandisztika szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, modern filológia képzési ág</p> <p>A MAB 2005/8/III/2/124. sz. határozata értelmében a MAB nem javasolja a néderlandisztika szakirány támogatását (az ősszel induló BA-képzésben) a DE BTK-n. Indoklása szerint a néderlandisztika szakirány nem teljesíti a követelményeket, mivel “az oktatók száma és a teljes időben foglalkoztatott, néderlandisztika szakos diplomával és PhD fokozattal rendelkező oktatók számaránya nem elfogadható”. Ennélfogva a jelenlegi néderlandisztika szak (legfeljebb) kifutó szakként lenne fenntartható. Az “akkreditálható” minősítés is ezzel a fenntartással érvényes, vagyis a Kar 2007. június 30-ig tegyen lépéseket a megfelelően minősített szakfelelős személyének biztosítására, a teljes állású szakos oktatók számának növelésére és adja be újra véleményezésre a kérelmet a néderlandisztika szakirány indítására.</p> <p>Ez azért indokolt, mert a hallgatói érdeklődés a szak iránt igen nagy, a holland mint nyugat-európai kis nyelv rendkívül kedvelt, nem csupán a szakos hallgatók körében, hanem a német szakosok körében is nagy népszerűségnek örvend. A szak- és tárgyfelelősök (az anyanyelvi lektor kivételével) valamennyien minősítettek. Szakmai elismertségüket jelzi, hogy európai uniós, FKFP és Nederlandse Taalunie projektek témavezetői és résztvevői, külföldi tudományos alapok és intézmények anyagi támogatását élvezik kutatási projektjeikhez, nemzetközi konferenciákat szerveznek, szakmai folyóiratokat és önálló holland nyelvű periodikát jelentetnek meg. Szerteágazó nemzetközi kapcsolatokat alakítottak ki az elmúlt tíz évben, kiemelkedő mind az oktatói, mind a hallgatói mobilitás. A tanszék 1992 óta jogosult a nemzetközi holland nyelvvizsga (CNaVT) megrendezésére, évente átlagosan 40 diákjuk szerez nyelvvizsga-bizonyítványt. Mindezek miatt a bizottság határozott véleménye, hogy a kifutó szak mellett a néderlandisztikát mint BA szakirányt és később mint MA szakot is indokolt lenne akkreditálni és fenntartani. Ehhez (a MAB erre vonatkozó követelmények teljesítéséhez) a szak oktatógárdájának és az egyetem vezetésének is mindent el kell követnie, hogy ez a nagy (bár nem hosszú) hagyományú és ígéretes szak ne szűnjön meg a Debreceni Egyetemen.</p>	A

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

<p><u>Megnevezés:</u> Német nyelv és irodalom szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali-10 félév, levelező- 6 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> germanisztika szak német szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, modern filológia képzési ág</p> <p>A vizsgált időszakban kétszer is változott a szakfelelős személye, jelenleg: Molnár Anna PhD, habilitált docens. A szak- és főtárgyfelelősök, valamint az oktatók maximálisan megfelelnek a MAB elvárásainak. Valamennyien teljes munkaidőben alkalmazott oktatók. A szakfelelősök habilitált, PhD-fokozattal rendelkező egyetemi docensek, gazdag publikációs tevékenységgel. A főtárgyfelelősök között egy akadémikus, négy habilitált PhD/CSc, öt további CSc/PhD fokozattal rendelkező oktató (1 egyetemi tanár, 7 docens, 2 adjunktus), a többi oktató között további 2 habilitált PhD, 8 PhD és 2 minősítetlen (közvetlenül doktori értekezésének megvédése előtt álló) oktató van. A tudományos minősítettek aránya 90%, hamarosan 100% lesz. A nyelvtudomány területén a szak oktatói kilenc különféle projektben (OTKA, MTA-DE, EU 5. Keretprogram, MTA-DAB, FKFP) vesznek részt (mindegyikben vezetőként is), az utóbbi években számos nemzetközi konferenciát szerveztek. A külföldi kutatási kapcsolatok szempontjából igen jelentős, hogy a Germanisztikai Intézet három tudományos sorozatot ad ki neves külföldi kiadóknál (Peter Lang, ill. Nodus Verlag), ami teljes mértékben biztosítja a publikációk nemzetközi nyilvánosságát. Ezen kívül saját kiadású sorozataik és folyóirataik is vannak, közöttük a Nyelvtudományi Doktori Iskola most induló elektronikus folyóirata, az Argumentum. Az intézet megfelelő könyvtári és infrastrukturális feltételekkel rendelkezik, jelentős pályázati tevékenységük is. Fontos lenne ugyanakkor, hogy az irodalomtudomány területén is mielőbb szerezzen a szak legalább egy oktatója akadémiai doktori fokozatot, mert jelenleg e magas minősítettség mellett is alulreprezentált az irodalomtudomány a legmagasabb fokozattal bírók tekintetében, s így itt nincs egyetemi tanár sem – ez a mesterképzés indításához is fontos lenne, annál is inkább, mert Kertész András akadémikus nemcsak a germanisztikai képzésben vesz részt, hanem más, a Kar szempontjából nem kevésbé jelentős oktatási és tudományos feladatokat is ellát az elméleti nyelvészet képviselőjeként.</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Ógörög szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali- 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> ókori nyelvek és kultúrák szak, klasszika filológia szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, ókori és keleti filológia képzési ág</p> <p>A 2001-es közbülső akkreditációs eljárás során a szak “feltételesen akkreditálható” minősítést kapott. Feltételként a MAB követelményeiben megfogalmazott személyi feltételek teljesítését szabták meg. A szakfelelős, Szekeres Csilla PhD azonban azóta is adjunktus, viszont a főtárgyfelelősök között DSc egyetemi tanár is található. Az alacsony hallgatói keretszámra is tekintettel a szak akkreditálása a bizottság véleménye szerint továbbra is fenntartható a jelenlegi évfolyamok kifutásáig, illetve a BA-képzés teljes beindulásáig, amely azután a problémát amúgy is megoldja (tekintettel a klasszika-filológia szakirányra az ókori nyelvek és kultúrák alapszakon belül, amelyben a jelenlegi latin és ógörög szakok oktatói együttesen vesznek majd részt).</p>	A

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

<p><u>Megnevezés:</u> Olasz nyelv és irodalom szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali-10félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> romanisztika szak olasz szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, modern filológia képzési ág</p> <p>Szakfelelős: Madarász Imre CSc, habilitált docens. Teljesülnek a MAB akkreditációs minimumkövetelményei. A felelősök, oktatók és a minősítettek arányára vonatkozóan a szak maximálisan teljesíti az elvárásokat (minden oktató rendelkezik tudományos fokozattal, bár egyikük sem akadémiai doktor vagy egyetemi tanár), a problémát a rendelkezésre álló kevés oktatói státusz jelenti. A mesterképzés indíthatósága érdekében hosszabb távon viszont feltétlenül szükséges egyetemi tanár a szakon is. Ugyanakkor az oktatásban részt vevők szakmai tapasztalata, tudományági aktivitása átlag feletti. Az oktatói utánpótlás nevelését a szak tudatosan végzi, bár a Doktori Iskolán belül külön doktori alprogrammal nem rendelkeznek.</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> Orosz nyelv és irodalom szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> szlavisztika szak orosz szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, modern filológia képzési ág</p> <p>Szakfelelős: Hajnádý Zoltán DSc, egyetemi tanár. Teljesülnek a MAB akkreditációs minimumkövetelményei. A főtantárgyfelelősök egy kivételével teljes munkaidőben foglalkoztatott munkaerők, ugyancsak egy kivételével vezető oktatók, és mindannyian tudományos fokozattal rendelkeznek, jól beszélnek oroszul és más idegen nyelveket is. Az elmúlt ciklusban minősítettség tekintetében előrelépés történt: ketten is megvédték akadémiai doktori disszertációjukat. A tanszéken ukrán, bolgár és lengyel anyanyelvi lektor tart nyelvi kurzusokat kezdő és haladó szinten. A viszonylag alacsony felvételi keretszám miatt kedvező az egy oktatóra eső létszám és magas a felvételi ponthatár; a mezőnyt tovább erősíti, hogy évek óta évi négy-öt oroszul/ukránul anyanyelvi szinten beszélő kárpátaljai jelentkező van a szakra. A DE Szlavisztikai Intézete országosan elismert, nemzetközileg számon tartott kutatóhely. Az oktatóknak széles körű (pl. sheffieldi, müncheni, moszkvai, szentpétervári, jeruzsálemi stb. intézményekkel fenntartott) szakmai-tudományos kapcsolatai vannak, kutatási tevékenységük fórumai a hazai és nemzetközi rendezvények és publikációk. A Szlavisztikai Intézet 30 000 kötetes orosz nyelvű könyvtárral rendelkezik, amelyen belül unikális értéket képvisel a Melich-könyvtár és a nemrégiben megszerzett Dombrowszky-hagyaték.</p> <p>Itt is érvényes a lengyel nyelv és irodalom szakról tett megjegyzés, miszerint a szak a BA-képzés keretében a szlavisztika alapszakon belül működik majd, ez nyilvánvalóvá teszi a jelenlegi lengyel nyelv és irodalom és az orosz nyelv és irodalom szak közötti szoros együttműködést, ami a személyi adottságokban is jelen van.</p>	A

Doktori iskolák

<p><i>A doktori iskola megnevezése (a tudományági besorolása(i)): Nyelvtudományok</i> <i>Doktori iskola vezetője:</i> Kertész András MTA lev. tag, egyetemi tanár</p> <p>A Nyelvtudományok Doktori Iskola egy klasszika-filológiai és egy modern nyelvészeti doktori programból áll, az utóbbin belül hét doktori alprogram található. Az iskola 2002. februári akkreditációja óta megszűnt az Orosz nyelvészeti alprogram, viszont két új alprogram is alakult: a Számítógépes nyelvészet alprogramnak jelenleg nincs hallgatója, de a 2005. január 1-jén alakult Elméleti nyelvészet alprogramnak már két ösztöndíjas hallgatója van. Sajátos helyzet, hogy az egyes alprogramok vezetői CSc, illetve PhD minősítésűek (illetve egyikük DSc minősítésű, de professor emeritus), kivéve éppen a két új (és így hallgatóval nem vagy alig rendelkező) alprogramot, amelyeknek vezetője DSc, illetve az MTA levelező tagja. (A klasszika-filológia program vezetője DSc címmel rendelkező egyetemi tanár.)</p> <p>Ugyanakkor az alprogramok oktatói összetétele mind a minősítettség, mind a szakirányultság szempontjából kedvezően változott az elmúlt években: több habilitációs eljárás zárult sikeresen, és az elmúlt években fokozatot szerzett és máris a doktori képzésben dolgozó kollégák révén is növekedett a magasan kvalifikált (fiatal) oktatók száma. Az elmúlt tanévekben is több neves külföldi (és hazai, de vendég) szakember tartott kredit-értékű kurzust az iskola hallgatóinak, ezzel is biztosítva a legkorszerűbb, a nemzetközi érdeklődés homlokterében álló ismeretek közvetlen átadását. Mindazonáltal szükséges lenne az akadémiai doktori címmel rendelkező belső oktatók arányának növelése, és a doktori iskolán (illetve az egyes alprogramokon) belüli tudományterületi megoszlást is lehetne javítani, kiegyensúlyozottabbá tenni.</p> <p>Tartalmi szempontból a képzés kétlépcsős: a hallgatók először erős elméleti (logikai, nyelvfilozófiai és tudomány-metodológiai) alapképzést kapnak, majd erre épül a disszertációk témájához kapcsolódó speciális képzés. A hallgatók publikációs és konferencia-részvételi tevékenysége kiemelkedő.</p> <p>A doktori iskola hallgatóinak nagy részét az egyetem saját graduális képzéséből átlépő hallgatók (és/vagy az egyetemen foglalkoztatott fiatal oktatók) adják. Kisebb részben jelentkeznek más magyar egyetemek végzett hallgatói és (az egyetem regionális szerepköréből is adódóan) egyre nagyobb számban a környező országokban élő, felsőoktatásban dolgozó, legtöbbször magyar nemzetiségű fiatal oktatók/kutatók. Az első és a harmadik csoport tagjai között azonban jelentős felkészültségbeli különbségek adódnak a felvétel időpontjában. Ennek kiegyenlítésére a doktori iskola konzultációs hálózat kialakítását tervezi, amelyet a határon túli jelentkezők a felvételi vizsga előtt egy évvel megkereshetnének, és részletes tájékoztatást kaphatnának a követelményekről, a magyarországi egyetemeken folyó graduális képzés tartalmáról, a szükséges háttériródlomról. Egy ilyen együttműködés már többé-kevésbé ki is alakult a Sapientia Egyetem csíkszeredai tagozatával.</p>	<p>A</p>
---	-----------------

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

<p><u>A doktori iskola megnevezése (a tudományági besorolása(i)): Irodalomtudományok</u> <u>Doktori iskola vezetője:</u> Dr. Bitskey István MTA levelező tag, egyetemi tanár</p> <p>A DE BTK-n működő Irodalomtudományi Doktori Iskola a korábbi struktúrához képest (az oktatógárda összetételében bekövetkezett változás miatt) 2003-ban módosult, három program helyett most kettő működik, a korábban önálló francia irodalomtudományi program jelenleg a Magyar és összehasonlító irodalomtudományi program alprogramjaként működik. A két programhoz együttesen 6 alprogram (4+2) tartozik.</p> <p>Ebben a struktúrában a doktori képzés személyi háttere biztosított, a doktori iskola vezetője az MTA levelező tagja, a programok vezetői DSc fokozattal rendelkező egyetemi tanárok, és az alprogramok vezetői is legalább habilitált docensek, a magyar irodalom, a szlavisztika és az észak-amerikai irodalom alprogramban akadémiai doktori fokozattal rendelkeznek. A belső tagok mind megfelelően minősítettek, a magyar irodalmi alprogram tagjai kiemelkedően magas minősítettséggel rendelkeznek. Fontos lenne viszont erőteljesen ösztönözni a további fokozatszerzést, habilitálást azokban az alprogramokban, amelyekben nincs DSc fokozattal rendelkező oktató, ez a programok/alprogramok további magas színvonalú működésének biztosítása érdekében hangsúlyos feladat. Ennek függvényében megfontolandó lehet további tudományterületek bevonása a doktori iskolába.</p> <p>Kiemelendő, hogy a doktori iskolában rendszeresen tartanak kurzusokat, előadásokat neves külföldi és hazai szakemberek, ezzel is hozzájárulva a kurzusok színvonalának kiegyensúlyozottságához. A programok az aktuális kutatási témák és módszerek iránt nyitottak (így pl. az angol-amerikai irodalmi program a Cultural Studies, a filmelmélet és a Gender Studies irányába is nyit). A minőségbiztosítás része az is, hogy témavezetői feladatokat PhD-fokozattal rendelkező oktató társtémavezetővel együtt lát el, ez részben a viszonylag frissen fokozatot szerzettek tevékenységbe való bevezetését is megoldja.</p> <p>A doktori iskola időközben átállt a kreditrendszerű oktatásra, valamint kiépítette nyilvántartási rendszerét, ami az iskola működésének áttekinthetőségét segíti elő. A hallgatók világosan megfogalmazott felvételi követelmények teljesítése esetén kerülnek be a képzésbe, s a képzés során nemcsak a kurzusokat végzik el, hanem részt vesznek az oktatói gárda kutatásaiban, műhelymunkájában, ezáltal gyakorlati tapasztalatokat szereznek kutatási projektekből, szerkesztői munkálatokban stb. Az ösztöndíjas doktorandusz hallgatók az intézetek és tanszékek oktatási és kutatási munkáját segítik, elsősorban ők jöhetnek számításba a Kar oktatói és tudományos utánpótlásaként. Annál problematikusabb viszont, hogy a jelenlegi helyzetben igen nehézvé vált fiatal, frissen doktorált munkatársak alkalmazása, a tehetséges hallgatók pályán tartása.</p> <p>A doktori képzésben elősorban a saját graduális képzésben végzett hallgatók vesznek részt, kisebb számban más egyetemek végzettjei, valamint a határon túl élő magyar nemzetiségű fiatal oktatók és graduális képzésben végzett hallgatók, e téren a DE-nek regionális központ szerepe lehet. Az évente felvett 8-9 ösztöndíjas hallgató mellett költségtérítéssel formában és egyéni felkészüléssel is részt vesznek hallgatók a képzésben és fokozatszerzésben. A képzés kezdete óta közel száz hallgató szerzett abszolutóriumot, és 47-en szereztek meg a PhD-fokozatot, ezek fele már az új belső (al)program-struktúra kialakulása óta. A hallgatók élénk publikációs tevékenységet folytatnak, munkáikat az egyetem kiadványai, folyóiratai, de hazai és külföldi publikációs orgánumok is szép számmal közlik. Szintén rendszeres és élénk a hallgatók konferencia-részvétele is.</p> <p>A doktori iskola a Kar, az intézetek és tanszékek könyvtári struktúráját használja, egyéb infrastrukturális ellátottsága kielégítő, ezt pályázati és doktori iskolai forrásokból tudatosan bővítik, az elhelyezésében szintén javulás várható az átadandó épületrészek birtokbavételével.</p>	A
<p><i>A tudományágat érintő jövőbeli lépésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:</i></p>	
<p>Az adott tudományágakban (nyelvtudományok, irodalomtudományok) az intézmény a jövőben minden szinten képes a képzésre, de figyelmet kell fordítani a megfelelő személyi állomány biztosítására, a szakterületek esetleges egyenlenségeire (ld. ezeket az egyes szakok értékelésénél).</p>	

Tudományág megnevezése:	
FILOZÓFIAI TUDOMÁNYOK	
A tudományághoz tartozó képzés	<i>A képzések akkreditációs minősítése²</i>
Alapképzés	
<p><u>Megnevezés:</u> Filozófia szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő:</u> nappali-8 félév, tanárszak-10 félév, levelező-8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> szabad bölcsészet szak filozófia szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, szabad bölcsészet képzési ág <u>A szak felelőse a vizsgált időszakban:</u> Vajda Mihály, az MTA lev. tagja, egyetemi tanár</p>	A
Doktori iskola	
<p><u>A doktori iskola megnevezése:</u> Interdiszciplináris Társadalom és Bölcsészettudományi doktori iskola (filozófia, pszichológia, neveléstudomány együttműködésével) <u>Doktori iskola vezetője:</u> Cziegler István DSc A filozófiai doktori program vezetője: Prof. Dr. Novákné Rózsa Erzsébet, korábban Vajda Mihály</p>	A
A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)	
<p>A Filozófiai Intézet az ország egyik legjobban kialakított doktori képző helye. Számos jelentős értekezés született ennek keretében (Sutyák - Freud elv, Valastyán – Német romantika filozófiai alapjai stb.). A képzés számos külföldi előadót is magához vonzott (Figal, A. Gethmann-Siefert stb.), ami jól szervezettségre utal. Fontos megemlíteni a doktoranduszok és a tanárok példás együttműködését. Nyilvánvaló, hogy az <i>interdiszciplináris</i> jelleg együttműködést igényel, talán értelmes lenne megfontolni – az akkreditációs követelmények teljesíthetősége esetén – az önálló filozófiai doktori iskolai képzést. Rózsa Erzsébet kiváló munkát végez, ami a bemutatkozó PhD hallgatók munkájának jól előkészítettségéből vehető ki.</p> <p>Az adott tudományterületen a Kar az alapszaktól a PhD-szintig képez és képes képezni.</p> <p>A személyi feltételek adottak a különböző képzési szinteken, posztdoktori alkalmazás is megvalósult. A tárgyi feltételek területén – mint maguk is felhívták a figyelmet – a terem és számítógépes ellátás korlátozott, ám a könyvtári felszereltség jó. Fontos a saját teljesítményt fokozó saját kiadvány léte, újabban saját könyvsorozat adnak is indítottak. A kutatás-fejlesztési tevékenység élénk, az elmúlt években számos sikeres pályázatot valósított meg az intézeti kutatói gárda, legutóbb elnyertek egy NKTH pályázatot. A vezetés diákbárát és minőségi követelményt támasztó. Minőségbiztosítási rendszer létezik és működik. (diákok tesztje, HÖK elismerés).</p> <p>A DTE BTK Filozófiai intézetének szakjai, ill. a későbbiekben szakirányai (filozófia, esztétika-etika, valamint a doktoriskola) mind a képzés minőségbiztosításához szükséges oktatógárdával, mind infrastrukturális feltételekkel rendelkeznek. Az eddigi képzés, amely PhD-programban teljesedik be, a következő időszakban (bolognai átállás) kétségtelenül még nagyobb terhet ró az oktatókra, így helyes lenne az ott végzett tehetséges, már doktori fokozatot szerzett diákokat bevonni. Elsőrendűen a <i>történeti, esztétikai és etikai</i> képzés bővítéséhez.</p> <p>Kiemelendő a doktori képzésből kikerült diákok színvonala, akik ma meghatározó képviselői a hazai filozófiai életnek, jól példázza ezt az MTA kutatóhelyi állással megerősített VULGO csoport és az azonos nevű kiadvány.</p>	
A tudományágot érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:	
Az adott tudományágban az intézmény a jövőben minden szinten képes a képzésre.	

² Amennyiben ugyanazon tudományágban több szakon, ill. több fajta képzés is folyik (FSz, alapképzés, szakirányú továbbképzés, doktori képzés), akkor az adott tudományághoz tartozó képzések akkreditációs értékelése, azok akkreditációs minősítése és az indoklás összevonható.

Tudományág megnevezése: NÉPRAJZ ÉS KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIA	
A tudományághoz tartozó képzés	<i>A képzések akkreditációs minősítése</i>
<u>Alapképzés</u>	
<p><u>Megnevezés:</u> Néprajz szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali- 10 félév, levelező-9 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rendeletszáma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> néprajz szak, bölcsészettudományi képzési terület, történelem képzési ág <u>Szakfelelős:</u> Dr. Bartha Elek tanszékvezető egyetemi tanár DSc</p>	A
<u>Doktori iskola</u>	
<p><u>A doktori iskola megnevezése</u> Multidiszciplináris Bölcsészettudományok Doktori Iskola, (Történelemtudományok, Néprajzi és kulturális antropológiai tudományok) <u>Doktori iskola vezetője:</u> Barta János, a néprajzi program vezetője: Bartha Elek</p>	A
<i>A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)</i>	
<p>A doktori képzés oktatói háttere jó, az oktatók kiemelkedő kutatómunkát végeznek. A doktori iskola két alapprogramja (“Népek és kultúrák Közép- és K-Európában” és “Kulturális ökológia”) megfelel a tanszéken hagyományosan folyó kutatási irányoknak, és jó lehetőséget ad a hallgatók kutatási programokba való bekapcsolására. A doktori iskola hallgatóinak, végzőseinek kutatási eredményei jók, a legkiválóbb disszertációk nemzetközi mércével is magas színvonalúak, a tutoriális rendszer hozzájárul a magas színvonal biztosításához.</p> <p><u>Oktatói háttér</u> Mind az alapképzés, mind a doktori képzés oktatói háttere megfelelő. Kellő számú, megfelelően minősített oktató működik a tanszéken, ez jól egészül ki az európai és magyar tanár- és diákcsera-programok, valamint múzeumokkal kötött kutatási szerződések keretében meghívott vendégelőadókkal. A tanári kutatómunka kiemelkedő mértékű, ez a diákok kutatómunkába bevonásával az oktatásban is fontos szerepet kap (v.ö. a tanszék kutatási programjai köré csoportosuló szakdolgozatok és doktori disszertációk). Magyar és nemzetközi tudományos konferenciák, tanszéki évkönyv, helyi és országos folyóiratok szerkesztése is jelzik az oktatógárda tudományos tevékenységének aktivitását és magas színvonalát.</p> <p><u>Infrastrukturális feltételek</u> A szűkös tantermi ellátottságban jelenleg javulás várható. Műszerekkel, gépekkel (terepmunka!) való ellátottság megfelelő, a kitűnő tanszéki könyvtár és kéziratár kiemelkedő fontosságú a kutatásban, oktatásban; a legfontosabb szakkönyvek beszerzését igyekeznek folyamatosan megoldani. A tanszéken folyó tanárképzés feltételeként a gyakorlóiskolák jól kiépített rendszere eredményesen működik. A terepmunka külső feltételei mind az alapképzésben részt vevő hallgatók számára, mind a doktori iskola egyes terepmunkát igénylő témáihoz kutatási pályázatok révén biztosítva vannak. Az alapképzéshez, ill. a múzeológia specializációhoz előírt múzeumi gyakorlat feltételeit a Skanzennel, a debreceni és egyéb múzeumokkal kötött szerződések révén folyamatosan megteremtik.</p> <p><u>A képzések tartalma, a tananyag</u> a tanszék több évtizedes eredményes hagyományaira támaszkodik, emellett jelentős modernizálódáson ment keresztül az európai kapcsolatok megújulásának és a néprajz-antropológia paradigmaváltás európai trendjének megfelelően. A megújulási folyamatban jelentős szerepe van a fent említett tanárképzés-programoknak is, valamint a tanszéken folyó – társtanszékeket is bevonó – tankönyv- és oktatási segédanyag-író tevékenységnek, de elsősorban a tanszéken folyó kutatómunkának. Utóbbiban – kutatási pályázataik keretében – itt hagyományos kutatási témák (határmenti nagy régiók, vallási kontaktzónák, múzeológia mint tudomány és gyakorlati cél) és új témák (kisebbségek, identitás), valamint új antropológiai módszerek egyaránt megjelennek. A sikeresen működő specializációk (múzeológia és kulturális antropológia) egyaránt jelzik a tanszék szoros kapcsolatát a múzeumokkal, valamint a néprajzkutatás módszertani, tartalmi modernizálódásának igényét.</p> <p>A tanszék képzéseinek tartalmát alapvetően kelet-közép-európai irányultságú nemzetköziség és gyakorlati célkitűzések jellemzik; a (kötelező terepmunkára alapozó) kutatóképzés mellett központi szerepe van a</p>	

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

muzeológusképzésnek. E tanszéken egyedülállóan néprajzi tanárképzés is folyik, amellyel a tanszék az egész kelet-magyarországi régió néprajz-tanár szükségletét ki tudja elégíteni.

Hallgatói teljesítmények

Noha a tanszék oktatói észlelik az átlagszínvonal esését, a hallgatók tanulmányi teljesítménye átlagosnak mondható, a kiemelkedő hallgatók és a doktoranduszok tudományos teljesítménye pedig magas színvonalú (ami OTDK- és egyéb konferencia-szerepléseken, publikációkon, a publikált szakdolgozatok, disszertációk minőségén, a tanszéken szerkesztett tudományos kiadványokban való szereplésen mérhető le). A műhelyépítés, a tudományos utánpótlás-nevelés biztosítva van. A minőség őrzéséről, a kiválóak tehetséggondozásáról különösen a doktori képzésbe beépített biztosítékok gondoskodnak (felvételi rendszer, rendszeres beszámolók, elővétel, a kreditszerzés speciális alkalmi, stb.), de a jól működő tutoriális rendszer a doktoranduszok mellett az alapképzésben résztvevő kiváló hallgatókra is kiterjed.

A képzések koordinálása

Az alapképzésben a nappali és levelezőképzés összehangolása megfelelő (az anyag és a követelmények azonosak). Probléma az alapképzés és a doktori képzés koordinálásában jelentkezik: a néprajzot nem végeztek, valamint sok esetben a határon túli, nem magyar egyetemeken végeztek színvonalra hozása sok speciális külön feladatot ró a tanároknak, ennek a kihívásnak sokféle módon igyekeznek eleget tenni (alapfokú képzés anyagából vizsgák, levelező képzésben részvétel, stb.).

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

Az adott tudományágban az intézmény a jövőben minden szinten képes a képzésre.

Tudományág megnevezése:	
NEVELÉSTUDOMÁNY	
A tudományághoz tartozó képzés	<i>A képzések akkreditációs minősítése</i>
<u>Alapképzés</u>	
<p><u>Megnevezés:</u> Pedagógia szak <u>A végzettség szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali alapképzés (10 félév), levelező képzés (8 félév), székhelyen kívüli levelező képzés (8 félév) (ez utóbb esetében a képzési hely: Budapest, Kresz Géza u. 20/a 1132, OKKER Bt) (kifutó képzés) <u>Képesítési követelmény Korm. rendelet száma:</u> 129/2001. (VII. 13.) <u>A jogutód szak, képzési terület, képzési ág:</u> pedagógia szak, bölcsészettudományi képzési terület, pedagógia és pszichológia képzési ág</p> <p><i>Szakfelelős:</i> Szabó László Tamás DSc, egyetemi tanár. Teljesülnek a MAB akkreditációs minimumkövetelményei. A szakot a BTK önálló kari tanszéke, a Neveléstudományi Tanszék gondozza.</p> <p>A BTK Neveléstudományi Tanszéke által gondozott pedagógia alapképzési szak mind a nappali, mind pedig a levelező képzési formáját tekintve igen népszerű, a jelentkezők száma évek óta folyamatosan növekszik. Az új pedagógia alapszak (BA) akkreditációja rendben megtörtént. (Szakfelelős: Brezsnaynszky László habilitált doktor, CsC).</p> <p>A tantárgyfelelősök, oktatók és a minősítettek arányára vonatkozóan a szak teljesíti a MAB elvárásait. Az oktatók szakmai tapasztalata és tudományos aktivitása igen jó. Az oktatók nemzetközi és hazai publikációi, és a Tanszék rendszeresen megjelenő saját kiadványai figyelemre méltóak. Rendszeresen születnek színvonalas tudományos diákköri dolgozatok.</p> <p>A képzés tartalmi jellemzői: A pedagógia szakos képzés az alábbi <i>tanulmányi területeket, illetve tanegységeket</i> foglalja magában: <i>nevelésselmélet, neveléstörténet, didaktika, neveléslélektan, társadalompedagógia, oktatáspolitiká</i>. Ezek a tanegységek leképezik a neveléstudományt alkotó reprezentáns tudományágakat.</p> <p>A <i>tehetséggondozás</i> magas színvonalát tanúsítja, hogy a hallgatók évek óta nagy számban és szép sikerekkel vesznek részt az Országos Tudományos Diákköri Konferenciák rendezvényein. (Az OTDK-t 2007-ben a Debreceni Egyetem rendezi.) A magasan motivált és jó képességekkel rendelkező hallgatók segítése a "Hatvani Kollégium" szakkollégiumi keretei között is sikeresen folyik évek óta.</p> <p><i>Infrastruktúra:</i> A Neveléstudományi Tanszék jól felszerelt könyvtárral rendelkezik, amelynek anyaga arányosan reprezentálva tartalmazza a neveléstudomány egyes részdiszciplínáinak fontosabb műveit, illetve a kurrens szakfolyóiratokat. A könyvtár állományát a lehetőségek függvényében tudatosan bővítik, bár az idegen nyelvű folyóiratok és könyvek beszerzését a korlátozott anyagi erőforrások nehezítik. A számítógéppel és egyéb informatikai, illetve audiovizuális eszközökkel való ellátottság jó.</p> <p>A tanszék csupán egy előadóteremmel rendelkezik (Kiss Árpád Terem) és hiányoznak a saját kezelésben levő szemináriumi helyiségek is. Ezek pótlása nem halogatható sokáig, mivel a pedagógia szak növekvő létszáma és a doktori iskola egyre nagyobb igénybevételnek teszi ki az infrastruktúrát. Az oktatói szobák számát az információk szerint a kari vezetés az információk szerint a közeli jövőben gyarapítani fogja.</p> <p>A tanszék bekapcsolódik az Interdiszciplináris Társadalom- és Bölcsészettudományi Doktori Iskola munkájába, abban Neveléstudományi Doktori Programot működtet. Az oktatói és tudományos utánpótlás ennek révén biztosított.</p>	A

<p><i>Szakirányú továbbképzés</i></p> <p><u>Megnevezés:</u> <i>Felnőttoktatási szakértő</i> A képzést koordináló egység: DE Lifelong Learning Központ A képzés felelőse: Dr. Kálmán Anikó, egyetemi docens Közreműködő kar: BE BTK A diplomát kiadó kar: BTK Félévek száma: 4 Indítás éve: 2001</p> <p>A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a szakirányú továbbképzés megfelel a MAB minimum követelményeinek.</p> <p><u>Megnevezés:</u> <i>Pedagógus szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzés</i></p> <p>A 41/1999. (X. 13) OM rendelet alapján az általa folytatott szakirányú továbbképzések működtetésére a Kar képes és alkalmas.</p>	<p>A</p>
--	----------

Doktori iskola

A doktori iskola megnevezése:

Interdiszciplináris Társadalom- és Bölcsészettudományi Doktori Iskola (filozófia, pszichológia, neveléstudományok együttműködésével)

Doktori iskola vezetője: **Czigler István, DSc**

A neveléstudományi doktori program, vezetője: **Kozma Tamás, DSc**

1. Oktatói háttér:

A doktori programban közreműködő oktatók létszáma – a meghívott előadókkal együtt – 58.

Az alapító belső tagok létszáma: 30.

Alapító külső tagok létszáma: 16.

Meghívott tagok létszáma: 16 fő.

Az alapító belső tagok közül habilitációval rendelkezik 4 fő.

DSc fokozattal rendelkezik: 7 fő (3 belső, 2 külső alapító tag, 2 meghívott tag)

CSc fokozattal rendelkezik 18 fő (7 belső, 7 külső alapító tag, 4 meghívott tag)

PhD fokozattal rendelkezik 33 fő (20 belső, 7 külső alapító tag, 6 meghívott tag).

A belső és külső tagok által művelt tudományágak összességükben lefedik a doktori program témaköreit.

2. Infrastrukturális feltételek

A doktori program a BTK Neveléstudományi tanszékének infrastrukturális hátterét használja. A doktorjelöltek külön munkaszobával rendelkeznek, amelynek számítógépes ellátottsága jó, a gépek csatlakoznak a hálózatra (intranet, internet). A doktorjelöltek – saját bevallásuk szerint – elégedettek az iskola és a program által számukra felkínált infrastrukturális lehetőségekkel.

A doktori program résztvevői használják a Neveléstudományi Tanszék jól felszerelt könyvtárát, amely arányosan reprezentálva tartalmazza a neveléstudomány egyes diszciplínáinak szakirodalmát. *Az oktatói szobák száma elégséges, a közeljövőben kilátás van arra, hogy két további munkaszoba kerüljön a tanszék és így a doktori program oktatóinak használatába.*

A

3. A képzések tartalma, a tananyag korszerűsége

A doktori program alprogramjai és ezek vezetői

1. Közoktatási kutatások: Szabó László Tamás, DSc, habil.

2. Művelődéstudományi és felnőttképzési kutatások: Éles Csaba, CSc

3. Felsőoktatási kutatások: Kozma Tamás: DSc, habil.

4. Társadalomismeret: Szalai Erzsébet, Dsc.

Az alprogramvezetők tudományos munkássága garantálja a képzés tartalmának korszerűségét.

4. Nemzetközi kapcsolatok, hallgatói teljesítmények

A hallgatók élvezik azoknak a nemzetközi kapcsolatoknak az előnyeit, amelyeket a doktori program kínál számukra (egyebek között: Humboldt Universitát zu Berlin, University of Leyden, Institut für Hochschulforschung Kassel, University of Reading, Stockholm University).

A doktori program keretei között 1994 óta 34 doktori fokozat születt a neveléstudomány területén.

Összességében elmondható, hogy a Nevelés- és Művelődéstudományi Doktori Program igen jelentős erősségekkel rendelkezik. Ezek közül – az önértékelés alapján – kiemelt érdemmel az a tény, hogy a pedagógia társadalomtudományi összefüggéseire összpontosít, az oktatás olyan területeivel is foglalkozik, amelyek hagyományosan kívül esnek a neveléstudomány érdeklődésén. A doktori program vezetője és oktatói céltudatosan építik-fejlesztik tovább a képzés tartalmát. A további strukturális fejlődést segítené a szervezés alatt álló Neveléstudományi Intézet létrehozása.

A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)

II. A Neveléstudományi Tanszék tudományos és oktató munkája:

A Neveléstudományi Tanszék jelenleg 15 munkatárssal rendelkezik, közülük 14 fő oktató, egy pedig oktatásszervezői feladatokat is ellátó könyvtáros. A munkatársak száma az igen magas oktatói terhelést tekintve (doktori iskola, tanári modul, nappali és levelező pedagógiai szak, szakirányú továbbképzések) meglehetősen kevés, a tanszék oktatói kapacitásának teljes kihasználásával működik. *Szükségesnek látszik a tanszék oktatói*

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

kapacitásának bővítése annak érdekében, hogy az intézményi szintű feladatainak eleget tudjon tenni és továbbra is képes legyen minden képzési szinten működni.

A tanszék tudományos és oktatói teljesítményének erősségei közé tartozik a klasszikus és az újabb keletű pedagógiai tudományágak mértékadóan arányos képviselése. Az oktatók kutatásaik eredményeiről rendre színvonalas tanulmánykötetben számolnak be, de publikációik folyamatosan jelen vannak az országos szakmai folyóiratokban is, erről tanúskodik az önértékeléshez mellékelte publikációs lista.

A tanszék vezetése a személyi állomány vonatkozásában jól kidolgozott középtávú stratégiai tervvel rendelkezik, amely tartalmazza az egyes kollégák jövőbeli tudományos minősítésének, habilitációjának és előléptetésének ütemezését is.

A tanszék vezetése kidolgozott egy perspektivikus koncepciót a Neveléstudományi Intézet kialakítására vonatkozóan. *Ez a törekvés feltétlenül támogatandó.* Külön erénye ennek a tervzetnek az oktatástechnika képzési területének integrálása az új intézet keretei közé.

A Debreceni Egyetem tanárképző moduljának értékelése

A Debreceni Egyetem integrált tanárképzési rendszere országszerte közismert. Gyökerei az 1990-es évek elejére nyúlnak vissza, amikor az egyetem akkori vezetői megteremtették az egyes tanárképző karok és a gyakorlóléhelyek közötti együttműködés alapjait. Kialakult a tanárképzési rektorhelyettes munkáját nagymértékben segítő döntés-előkészítő, véleményező, koordináló és operatív testületek és csoportok rendszere (Tanárképzési Bizottság, Tanárképzési Kollégium, Tanárképzési Csoport), amelyeknek működése az évek során egyre gördülékenyebbé vált. A 2004/2005. tanévtől kezdve a tanárképzés irányítása a rektorhelyettes szintjéről átkerült az újonnan létrehozott Tudományegyetemi Karok Központjának (TEK) – a rektori és a kari szint között elhelyezkedő – szintjére.

A hagyományoknak is köszönhető, hogy a TEK keretei között működő Tanárképzési Kollégium és Tanárképzési Csoport munkájának eredményeképpen a több karra kiterjedő tanárképzés pedagógiai, pszichológiai, módszertani-tantárgypedagógiai és gyakorlati képzési formáinak koordinálása példászerűen kidolgozott a Debreceni Tudományegyetemen. A BTK keretei között működő Neveléstudományi Tanszék és a Pszichológiai Intézet munkatársai oktatják a képzés törzsét alkotó pedagógiai-pszichológiai elméleti és gyakorlati tárgyakat, a szakmódszertani-tantárgypedagógiai ismeretek közvetítését pedig az egyes szaktanszékeken működő szakmetodikusok végzik.

Mindemellett külön figyelmet érdemel a gyakorlóiskolák jól kiépített hálózata, amelyben az intézményi gyakorlóiskolákon kívül az egyetemmel szoros kapcsolatban álló bázisiskolák és partneriskolák is helyet kapnak. A rendszerből származó haszon kettős természetű. Egyrészt lehetővé teszi a hallgatók gyakorlatainak kitelepítését a város és a régió iskoláiba – így teremtve meg a közoktatás “mély vizében” végzett pedagógiai gyakorlat saját élményét a hallgatók számára. Másrészt pedig e külső gyakorlóléhelyek minőségbiztosítását, szakmai fejlődését nagymértékben segíti az egyetemmel, annak diszciplináris és pedagógiai pszichológiai tanszékeivel kialakított partneri viszony.

A gyakorlóléhelyek képviselői tagjai a Tanárképzési Kollégiumnak, véleményükkel folyamatosan segítik a gyakorlati képzés gördülékenyebbé tételét és tartalmi fejlesztését. A diszciplináris tanszékek elkötelezettek a tanárképzés ügye mellett, amely tény az is bizonyítja, hogy a szakmódszertan oktatói mellett szaktanácsadók is működnek ezeken a tanszékeken. A szakmódszertanok oktatói a szaktanácsadókkal együtt segítik a gyakorlóléhelyek vezetőit a szakvezetők és a mentortanárok kiválasztásában.

A tanárképzés tartalmi és formai keretei teljes mértékben megfelelnek az 111/1997. sz. rendelet előírásainak. De megfelel az új Felsőoktatási Törvény előírásának is, amely szerint “ha a felsőoktatási intézményben több oktatási szervezeti egységben folyik pedagógusképzés, a szervezeti és működési szabályzatban meg kell határozni azt az oktatási szervezeti egységet vagy a szenátus által létrehozott testületet, amelyik ellátja a különböző szervezeti egységekben folyó oktatómunka, valamint az ehhez kapcsolódó gyakorlati képzés összehangolását. Ennek a szervezeti egységnek a vezetője felel a felsőoktatási intézményben folyó pedagógusképzés összehangolásáért.” (145.§)

A tanárképzésnek – különösen a gyakorlati tanárképzésnek – ez a nagyfokú kidolgozottsága és szervezettsége jól megalapozza a Bologna-típusú, MA/MSc szintű tanárképzést, valamint az ezt követő új típusú (30 kreditese) egybefüggő közoktatási gyakorlat sikeres kivitelezését a Debreceni Egyetemen.

Tudományág megnevezése: SZOCIOLÓGIAI TUDOMÁNYOK	
A tudományághoz tartozó képzések	<u>akkreditációs</u> <u>minősítés</u>
<p><u>alapképzések</u></p> <p><u>Megnevezés:</u> Szociológia szak <u>Képzési szint:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> Nappali – 10 félév, levelező – 8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r. <u>A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága:</u> szociológia szak, társadalomtudomány képzési terület, társadalomismeret képzési ág</p> <p>A szak oktatóinak többsége PhD fokozattal rendelkezik, a 2000/2001-es tanévben lefolytatott közbülső eljárás óta részállású foglalkoztatásban egy DSc fokozattal rendelkező, habilitált egyetemi tanár, valamint a szakma más jeles és minősített képviselői is részt vesznek az oktatásban. Az oktatók egy részének minősítettségi szintjét azonban nem tükrözi teljes mértékben betöltött státusa: PhD fokozatuk ellenére hárman adjunktusi, tanársegédi, illetve tudományos segédmunkatársi besorolásban vannak.</p> <p>Az infrastrukturális feltételek megfelelőek, bár a szak két másik szakkal (szociálpolitika, szociális munkás) osztozik a helyiségeken és az eszközökön.</p> <p>A képzés tartalma megfelel az elvártaknak, a tananyag nemcsak a tudományág általános követelményeinek, hanem a helyi sajátosságoknak is igyekszik megfelelni. Ez elsősorban a formalizált és nem formalizált műhelyekben folyó, az egyes oktatók tudományos munkájához kapcsolódó oktatási és gyakorlati tevékenységekben tükröződik (regionális kutatások, szegénységkutatás, ifjúságkutatás, stb.).</p> <p>A képzés nagy súlyt fektet a gyakorlati tudás megszerzésére, a szerzett tudás hasznosíthatóságára. Terepgyakorlatok, nyári gyakorlatok egészítik ki az elméleti és módszertani ismereteket. A hallgatók részt vesznek a TDK munkájában, a végzett hallgatók közül sokan az interdiszciplináris PhD képzésre jelentkeznek.</p> <p>A jelenlegi és korábban végzett hallgatók részvételével, havonta új tematikus programmal jelentkező, ún. Szocioklub, valamint szakmai konferenciák megszervezése jelzi a tanszék és a hallgatók közös törekvését a szakmai színvonal biztosítására.</p>	A

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

<p><u>Megnevezés:</u> Szociálpolitika szak <u>Képzési szint:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő:</u> nappali – 10 félév, levelező “másoddiplomás képzés” – 6 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 6/1996. (I. 18.) korm.r. <u>A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága:</u> szociális munka, társadalomtudományi képzési terület, szociális képzési ág</p> <p>A szak oktatói gárdája nagyrészt egybeesik a szociológia és a szociális munkás, valamint részben a politológia szak oktatóival – ennek megfelelően mind a főállású, mind a részállású oktatók túlerheltek. Terheikből valamennyit átvállalnak az óraadói státusú oktatók, akik részben a közelmúltban nyugdíjba vonultak közül kerülnek ki. Jól látható a tanszék törekvése az oktatói gárda fiatalítására és a fokozattal rendelkezők arányának további emelésére, de annak ellenére, hogy a PhD fokozatot többen is megszerezték az elmúlt években, nem sikerült a minősítésnek megfelelő státusokat biztosítani számukra.</p> <p>Az infrastrukturális ellátottság megfelelő színvonalát részben a különböző pályázati források, kutatási programok, civil alapítványokkal kialakított együttműködések biztosítják. A tanszéki információk és az oktatási anyagok elérhetővé tétele fontos a képzés számára, hiszen nagy számban oktatnak levelező hallgatókat.</p> <p>A szociálpolitikai képzés fontos eleme a gyakorlati tudás megszerzése – az elméleti és gyakorlati tárgyak aránya 60-40%. A gyakorlati képzésbe is beépülnek az Európai Unió források, a tanszék által fenntartott hat párhuzamos program részben külső erőforrásokra támaszkodik. A szociálpolitikai képzés jellemzője egy új típusú együttműködés a környező településekkel, valamint civil szervezetekkel. A képzés fő sajátossága, hogy tartalmában a menedzsment készségek kialakítására, a forrásszerzés technikájára és a különböző foglalkoztatási formák megismertetésére irányul.</p> <p>Az ismeretanyag gyakorlati hasznosíthatóságát a tereptanárok bevonása, a részvételükkel működtetett tereptanári klubban zajló közvetlen információ-csere és párbeszéd biztosítja, mely egyúttal a szakterületnek a folyamatosan változó feltételekhez történő illeszkedését is elősegíti.</p> <p>A hallgatóknak a képzés során szerzett alapos elméleti felkészültségét és gyakorlati tudását bizonyítja, hogy jó elhelyezési lehetőségekkel rendelkeznek olyan új típusú területeken, mint pl. jártasság az európai uniós pályázatokban, projektmenedzsment, stratégiai tervezés, stb. Ezt a jártasságukat sokban segíti a tanulmányi idejük alatti részvételük különböző kutatási és projekt munkákban.</p>	A
---	----------

Intézményi akkreditációs jelentés
Debreceni Egyetem BTK
Tudományági értékelés
2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

<p><u>Megnevezés:</u> Általános szociális munkás szak <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő:</u> levelező - 8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 6/1996.(I. 18.) korm. r. <u>A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága:</u> szociális munka, társadalomtudományi képzési terület szociális képzési ág</p> <p>Csak levelező szakon működő képzés, a hallgatók többnyire szakirányú területen történő munkavégzés mellett látogatják. A képzési program súlyt helyez az elméleti oktatásra, valamint olyan készségelemek fejlesztésére, amelyek a gyakorlati működés során elengedhetetlenek. Az oktatói gárda nagyrészt azonos a szociológia és a szociálpolitika szak oktatói körével. Az oktatók minősítettségi szintje, besorolása, a főállású, részállású és óraadó oktatók összetétele – hasonlóan a tanszéken működő két másik szakkal – megfelelő, de a minősített kutatók magas aránya nem tükröződik megfelelően besorolásukban.</p> <p>Az oktatók részt vesznek különböző doktori programokban oktatóként, témavezetőként, valamint különböző országos és nemzetközi kutatói és tudományos bizottságok tagjai. A tanszéken oktatók munkáját külső munkatársak – tereptanárok, a szociális területen dolgozó szakemberek – segítik.</p> <p>Az infrastrukturális ellátottság megfelelő, az egyetem által nyújtott eszközállományt a tanszék a pályázatokon elnyert források segítségével bővíti, fejleszti.</p> <p>A szak indulásakor még többnyire a terepen már dolgozó, de szakirányú főiskolai végzettséggel még nem rendelkező hallgatók jelentkeztek, mára a hallgatók összetétele megváltozott. A tanszéknek gondot jelent a hallgatók vegyes összetétele, eltérő felkészültsége. Ugyanakkor a képzés tartalmának megfelelően fontosnak tartják a gyesen lévő anyák, a roma hallgatók bevonását.</p> <p>A képzés négyfajta specializáció szerint történik: az egészségügyi szociális munka, a gyermekvédelem, a foglalkoztatáspolitikai és a non-profit menedzsment szerinti szakosodás megfelel a régió prioritásainak.</p> <p>A szakon folyó elméleti és gyakorlati munkán túl az oktatók törekednek a hallgatók kutatásba történő bevonására is, valamint szorgalmazzák civil szervezetekben, alapítványokban, non-profit egyesületekben való részvételüket, sőt, ilyen típusú szervezetek létrehozására ösztönzik őket.</p>	A
---	---

A tudományág általános értékelése (minőségértékelés)

A szociológiai tudományok területén a képzés mind tartalmi szempontból, mind az elmélet és gyakorlat arányait tekintve, valamint az oktatók felkészültsége szempontjából megfelel a tudományág követelményeinek. Az oktatók túlerheltsége és a fokozatot szerzett oktatók előmenetelének akadályozottsága nem sokat változott az előző értékelés óta.

Az oktatók tudományos munkáival kapcsolódnak az MTA regionális kutatócsoportjainak munkájához, valamint rangos hazai és nemzetközi pályázatokban vesznek részt.

A szociálpolitikai képzés fontos társadalmi igényt elégít ki, ezt jól tükrözi a nagy hallgatói létszám. Ennek ellenére a szak által elnyert külső forrásoknak csak 63%-át tudják saját célra fordítani. Új típusú együttműködések révén részt vesznek a regionális programokban, az ún. "karrieriroda" program más szakos hallgatók számára értelmiségi modulként szerepel.

A szociális munkás képzés országosan is, de az adott régióban különösképpen fontos társadalmi igényt elégít ki. A szakon szerzett elméleti és gyakorlati tudás minőségét az oktatói gárda és a hozzájuk kapcsolódó tereptanárok, az egyes területek speciális szakemberei kellően segítik. Nem világos az együttműködés lehetősége a régióban működő, hasonló képzést nyújtó egyéb intézményekkel (Orvostudományi Egyetem Egészségtudományi Főiskola, Nyíregyháza, illetve Hajdúböszörmény – az ezekben az intézményekben képzett szociálpedagógusok, védőnők, szociális munkások kurrikulumaának összehangolása jótékony hatással lehetne a későbbi munkavégzés minőségére. A bevezetendő szociális munkás BA képzést a Nyíregyházi Főiskolával közösen tervezik kidolgozni, ez mindenképpen fontos lépés.

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

A szociológiai tudományok személyi összetételükben megerősödtek annyira, hogy a karon belül méltó helyükre kerüljenek, a kétszintű képzésnek megfelelnek, a munkaerőpiaci alkalmazkodásban erősebbek, mint mások, a képzésben is erős a gyakorlati irányultság (ugyanakkor nem az elmélet rovására). Hallgatóikat felkészítik a munkaerőpiacra. Fiatal PhD-sek vannak, de rövid időn belül nem várható, hogy saját utánpótlásból lesz egyetemi tanár. A mesterképzéshez kellene a teljes állásúakkal megerősített szakembergárda.

Tudományág megnevezése:	
POLITIKAI TUDOMÁNYOK	
A tudományághoz tartozó képzések):	<u>akkreditációs minősítés</u>
<p><u>alapképzés</u> <u>Megnevezés:</u> Politológia szak <u>A szak végzettségi szintje:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő:</u> Nappali - 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 121/2002.(V. 15.) sz. korm. r. <u>A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága:</u> politológia szak, társadalomtudományi képzési terület, politikatudomány képzési ág</p> <p>A szak 23 oktatója közül mindössze hárman főállású oktatók, a többiek döntő részben az egyetem más tanszékeiről érkeznek. A fiatalok közül néhányan már ezen a szakon végeztek. A tanszéknek nincs forrása óraadó tanárok meghívására, és nehézségekkel küzd a megfelelő minősítéssel rendelkezők arányának biztosításában a korábbi vezető nyugdíjba vonulása, az előregedés és az egyetemi leépítések, valamint egy egyetemi tanár lemondása miatt. Ugyanakkor az oktatás tartalmi szempontból igényes, sokoldalú, nagyobb arányban elmélet-, kisebb mértékben gyakorlatorientált. Az oktatók részt vesznek hazai és nemzetközi kutatási programokban, különböző nemzetközi és hazai szervezetek aktív tagjai.</p> <p>A szak hallgatói gyakorlati terepmunkájuk során megismerkednek a parlamenti, önkormányzati, pártpolitikai munkával. Saját periodikát adnak ki, közülük kerülnek ki az ún. Depolity egyesület tagjai, külföldi ösztöndíjakat nyernek el.</p> <p>Bár a tanszék része a Szociológiai és Politikatudományi Intézetnek, egyes oktatók áttanításán túl nem látszik kapcsolat a tanszék között. Ugyancsak nem érzékelhető a törekvés az Európai tanulmányok szakiránnyal való együttműködésre, ami pedig mind tartalmi szempontból, mind az amúgy is szűkös oktatói kapacitás miatt előnyös lenne.</p> <p>Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a Politológia szakot BA-ként a MAB nem támogatta, döntően a személyi feltételek nem kielégítő volta és az ebből következő tartalmi-strukturális problémák miatt. Amennyiben az egyetem újra be kívánja nyújtani e szak BA-akkreditációjának kérelmét, az csak a MAB állásfoglalásában felsorolt lényegi változások/változtatások után lehetséges.</p>	A
<p><u>szakirányú továbbképzés</u> <u>Megnevezés:</u> Európai tanulmányok <u>Képzési forma és képzési idő:</u> 4 félév <u>Képesítési követelmény OM rendeletszáma:</u> 7/1999. (II. 1.) OM rend. <u>Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése:</u> gazdálkodás-és szervezéstudományok; állam-és jogtudományok</p> <p>Az Európai tanulmányok szakirányú továbbképzés helye nem világos az egyetemi struktúrában. Leválását a Szociológiai és Politológiai Intézettről, majd a Történelmi Intézethez helyezését feltehetően inkább személyi, mint tartalmi feltételek indokolták. A meghirdetett kurzusok inkább az oktatók érdeklődését, mint a szakiránnyal szemben támasztható elméleti elvárásokat tükrözik. A tantárgyi struktúrában és a személyes találkozás alatt szerzett benyomások alapján nem győződtünk meg az Európai Unió olyan általános elvi és gyakorlati törekvéseinek elfogadásáról, mint például az esélyegyenlőség kérdése, a nemi alapon történő megkülönböztetés kiküszöbölése, a kulturális sokféleség és a nemzeti identitás kérdéseinek elméleti és gyakorlati konzekvenciái, stb.</p>	NA
A tudományágot érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:	
<p>Célszerű lenne az Európa tanulmányok szakirányú továbbképzést visszailleszteni a modern társadalomtudományi képzés keretei közé, valamint az oktató gárda összetételét e képzés tartalmi követelményeinek megfelelően kialakítani.</p> <p>A jelenlegi személyi háttér fejlesztés után rövid távon az alapszintű politológusképzés folytatására teheti alkalmassá a Kart.</p>	

MÉDIA-ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TUDOMÁNYOK	
A tudományághoz tartozó képzések):	<u>akkreditációs minősítés</u>
<p><u>alapképzés</u></p> <p><u>Megnevezés:</u> Kommunikáció szak <u>Képzési szint:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő:</u> Nappali - 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r <u>A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága:</u> szabad bölcsészet szak, kommunikáció és médiatudomány, bölcsészettudományi terület, szabad bölcsészet képzési ág <u> vagy </u> kommunikáció és médiatudomány szak, társadalomtudomány képzési terület, társadalomismeret képzési ág</p> <p>A kommunikáció szak tantárgystruktúrája jelenlegi formájában nem teljesen koherens, erősen tükröződik benne, hogy milyen háttérű és szakértelmű oktatók működnek közre a szakon, nem pedig a szak belső igénye, logikája határozza meg a tematikákat. Így például Czigler István neve alatt fut a pszichológia, aki ugyan egyetemi tanár, de a pszichológiának nem azzal a területével foglalkozik, ami a kommunikáció szakon szükséges lenne. Összességében javasolható, hogy azok a hallgatók, akik bent vannak a rendszerben, befejezhessék a szakot, a jelenlegi képzés kifutó rendszerű, s a BA képzésben a kommunikáció a szabad bölcsészeten belüli szakirányként indulhat el. Amennyiben MA szinten is kíván az egyetem ilyen szakirányt indítani, akkor annak meg kell teremteni a megfelelő személyi és az infrastrukturális feltételeit.</p>	A
<p><u>szakirányú továbbképzés</u></p> <p><u>Megnevezés:</u> Mozgóképfés és mediakultúra <u>Képzési forma és képzési idő:</u> 4 félév <u>Képesítési követelmény OM rendelet száma:</u> 9/1998.(III. 25.) MKM rend és módosítása 4/2004. (II. 27.) OM rend.</p> <p>A képzés jelenlegi tanári gárdája és a képzés háttérét képező infrastruktúra nem elegendő a képzés megfelelő szintű folytatásához. Javasoljuk, hogy az egyetem vezetése teremtsen jobb feltételeket a képzéshez, és egy éven belül, 2007. június 30-ig igazolja ezek meglétét. Az új képzési struktúrában helye lehet ilyenfajta képzésnek, de akár a jövőben a szabad bölcsészet keretein belül is működtethető lenne akár specializációként.</p>	A
A tudományágot érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:	
A média- és a kommunikáció tudományok területén a jelenlegi feltételek alapképzés folytatására teszik alkalmassá a Kart.	
MULTIDISZCIPLINÁRIS BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYOK	
<p><u>Megnevezés:</u> Művelődésszervező szak <u>Képzési szint:</u> egyetemi <u>Képzési forma és képzési idő:</u> Nappali - 10 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 129/2001.(VII. 13.) sz. korm. r <u>A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága:</u> andragógia szak művelődésszervező szakirány, bölcsészettudományi képzési terület, pedagógia és pszichológia képzési ág</p> <p>A művelődésszervezés szak gyakorlatilag „kifutó szak”, és bár a személyi feltételek tekintetében komoly hiányosságok tapasztalhatók, a megkezdett képzést javasoljuk végigvinni, hiszen a BA-képzésben ez a terület az andragógia szakirányaként működik tovább. Az újonnan induló formában nagy súlyt kell fektetni a személyi és infrastrukturális feltételek hiánytalan teljesítésére.</p>	A